

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

Körrendelet az akác tenyésztése tárgyában.

Valamennyi kir. erdőfelügyelőségnek, áll. és kinestári erdőhivatalnak, a keeskeméti alföldi erdőtelepítési kirendeltségnek, a m. kir. erdőgazdasági szakiskolának, a tatatóvárosi és a királyhalmi m. kir. erdő-
őri és vadőri iskolának.

84907/1921/I/A/3. F. M. szám. — Ismételten tapasztalom, hogy az erdőtelepítéseknél kellő előrelátás nélkül akácot ültetnek, ott is, ahol ez a fafaj a jövő erdőgazdaság céljait egyáltalában nem szolgálja, sőt évtizedek multán a gazdasági érdekeknek sérelmével jár, vagy legalább is a későbbi gazdasági eljárásokban nem egyszer költséges nehézségeket okoz.

Tudományosan épp úgy, mint a gyakorlati gazdálkodás révén megállapított tény az, hogy a gyorsan növekvő akác buja és messze elágazó gyökérezetével nagyon kiéli a talajt, s ha nem erősen televényes, jó földről van szó az akácnál alkalmazni szokott 25—30 éves vágásforduló mellett nagyrészt a harmadik, de nem egyszer már a második vágásforduló után a sarjak csenevészek és korántsem szolgáltatják azt a fatermést, amelyet az akác az első vágásfordulóban a még ki nem élt talajon termelt. E mellett a későbbi vágásfordulóban, amikor már a gyökerek kellő táplálékot nem találnak s ezzel az állomány kívánatos fejlődésének bizonyos nehézségei jelentkeznek, a többé-kevésbé sinylődő akácállományokat ellepi a pajzstetű is, ami az ily állományokhoz fűződő gazdasági érdekeknek jelentős hátrányával jár.

Megállapított tény az is, hogy az akác lombja számbavehetően nem javítja a talajt és korántsem pótolja azt, amit ez a fafaj a talajtól elvont. Vágásra érett akácállományok alatt gyengébb talajokon televény réteget ugyszólván egyáltalában nem, jobb talajokon is alig találunk, míg ezzel szemben pl. a fenyőfélék alatt egy vágásforduló után már jelentékeny televényréteg borítja a talajt; több vágásforduló után pedig annyira megjavítja a feketefenyő és erdefenyő azt, hogy a talaj már más értékesebb fajok nevelésére is alkalmassá válik!

Ilyen körülmények között a jövő célokat is szemmel tartva, a talaj termőerejét nemcsak fenntartani, de a többtermelés érdekében azt fokozni is kívánó erdőgazdaságnak nem lehet a feladata, hogy jó talajon ne más, oda megfelelő, a talaj javítását is elősegítő és magasabb vágásfordulóra is alkalmas fafajt, hanem akácot telepítsen, amely azt a vázoltak szerint kiéli. Gyenge, silány minőségű talajon pedig nem lehet okszerű eljárás az, mely akác telepítésével a talaj további elsilányosodását okozza és nem olyan fafajnak enged tért, amely azt megjavítja, s ezzel a jövő erdőgazdálkodás céljait is elősegíti.

Többnyire az akácczal való erdőtelepítés munkájának egyszerűsége, leggyakrabban jó sikere, valamint a rövid vágásforduló révén hamar jelentkező haszon vezetik félre az erdőtelepítőt, hogy akácot ültessen ott is, ahol annak megtelepítése az idők során a gazdasági érdekekkel ellentétbe kerül.

Kétségbe nem vonható, hogy az akácz fáját főleg az alföldön, de egyebütt is, a gazdasági üzem manapság már szinte alig nélkülözheti. Megállapítható azonban ezzel szemben, hogy a most kifogásolt alkalmazásán kívül az akácznak sok esetben az erdőgazdálkodás keretében is, de azonkívül is bőséges és igen jelentős érvényesülési tér nyílik, ahol is annak kiváló tulajdonait a gazdasági érdekek szolgáltatában kellő mértékig hasznosítani lehet.

Az akácz a futó, a mozgó homok megkötésénél mint „műszaki segéd-eszköz“ elsőrendű és igen alkalmas arra, hogy az akácz segélyével megkötött és már nem mozgó homokon más, a jövő erdőgazdaság céljainak is megfelelő és a talaj javítását elősegítő fajtát telepíthessünk.

Nem tehető észrevétel az ellen sem, hogy az akácz jobb talajon egyes példányokban, esetleg egészen kis csoportokban itt-ott elegyíttessék más fajok közé, ha azt valamely különleges gazdasági szükség indokoltá teszi.

Nem lehet kifogás az ellen sem, hogy kisebb (1—2 holdas) foltokban bármilyen talajon akáczot telepítsenek az alföldi gazdák a tanyák közelében, s ezzel igyekezzenek mielőbb maguknak és állataiknak a szélviharok ellen a védelmet biztosítani és ilyen réven gazdasági fakészletük biztosítását is elősegíteni.

Akáczzal lehet, sőt nagyon ajánlatos bekeríteni a mezőgazdasági földeket és ajánlatos szélvédő pásztaikat létesíteni a mezőgazdasági kultúra védelmére. Az efféle akácztelepítés nemcsak az ilyen irányú rendeltetésnek felel meg kiváló mértékben, de rendszeres eloszlás és használat mellett arra is alkalmas, hogy a mezőgazdaság faszükségletét egészen, de mindenesetre az akáczfához kötött szükséglet arányában fedezze.

Nagy szerepe van végül az akácznak az omlós hegyoldalak és a vízmosások megkötésénél, ahol sok esetben a műszaki munkálatokat pótolni, vagy azoknak kiváló segítséget nyújtani képes.

Jelentős szerepe van tehát az akácznak az erdőgazdaság keretén belül és azonkívül, ha nem is alkalmazzuk az új erdők telepítésénél ott, ahol annak ültetése az erdőgazdaság érdekeivel ellentétben áll s ahol nem szolgálja, sőt károsan befolyásolja egy messzebb időkre előrelátó és cél tudatosan megalapozni kívánt erdőgazdaság érdekeit.

Felhivom ennek alapján, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-a alá tartozó és üzemtervszerű gazdálkodásra utalt erdőbirtokokon az akáczültetés kérdésénél ezeknek a szempontoknak szerezen érvényt, javaslatait ilyen alapon tegye meg és úgy ezek birtokosait, mint a többi erdőt telepíteni kívánó birtokosokat és testületeket a gazdasági okszerűség és egy messzebb időkre megalapozni kívánt erdőgazdaság céljai és érdekei felől, jelen rendeletem szellemében kellőképen tájékoztassa.

Budapest, 1921. évi szeptember hó 21-én.

A miniszter helyett

Kaán
h. államtitkár.

